

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/35/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2310215853
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2013:2310215853.3

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci starostlivosti o maloletého: V. M. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. D. S. XX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Nových Zámkoch, dieťa rodičov, matka: R. N. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. D. S. XX, zastúpená advokátom JUDr. PaedDr. Ivanom Pecníkom, PhD., MBA, so sídlom Karloveská 3154/32, Bratislava, otec V. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. D. S. 94, o návrhu otca na nariadenie striedavej starostlivosti, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu v Galante č. k. 16P/204/2010 - 286 zo dňa 19. novembra 2012, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa ruší a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Prvostupňový súd v Galante na návrh otca zveril maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a to tak, že matka aj otec sú povinní zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa striedavo v dvojtyždňových intervaloch. Otca zaviazal platiť výživné na dieťa vo výške 100 eur. Rozsudkom zároveň zmenil rozsudok Okresného súdu Galanta č.k. 8C/170/2008 - 24 zo dňa 23.09.2008 v časti zverenia a určenia výživného na maloleté dieťa. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Súd po právnej stránke rozsudok odôvodnil § 24 ods. 2 a 3, § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, §76 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z. (ďalej len Zákon o rodine). Skutkovo rozsudok odôvodnil tým, že vykonaným dokazovaním mal preukázané, najmä znaleckým posudkom znalkyne Doc. C. a správami kolízneho opatrovníka, že obaja rodičia majú spôsobilosť k rodičovským právam a sú schopní zabezpečiť riadnu výchovu dieťaťa. Znalkyňa na pojednávaní uviedla, že nie je dôvod na zmenu zverenia maloletého do výchovy a opatery otca vzhľadom na citovú naviazanosť maloletého na matku. Znalkyňa však na pojednávaní uviedla, že maloletý žije dlhodobo v stave, keď je masívne ovplyvňovaný matkou. Vzhľadom na svoj vek nevie posúdiť správnosť svojho konania a má pocit, že matku, ktorá dieťaťu nanucuje určitý spôsob správania, musí chrániť pred otcom a takéto správanie u dieťaťa môže vyústiť až do psychickej poruchy dieťaťa. Súd pri nariadení striedavej starostlivosti vychádzal najmä z tej skutočnosti, že dieťa aj podľa znalkyne klamalo, lebo dieťaťu bol takýto model správania nanútený a aj v súčasnom období matka stupňuje svoju agresivitu voči otcovi dieťaťa podávaním rôznych trestných oznámení. Z písomných stanovísk Mgr. I. S. (špeciálnej školskej psychologičky) a PhDr. G. S. (psychologičky), mal súd preukázané, že v rodine maloletého boli problémy, iniciátorom riešenia problémov bola matka, už v tomto období vzťahy medzi rodičmi neboli dobré a dieťa preberalo nekriticky názory matky, ku ktorej bolo viac citovo pripútané. Súd bol toho názoru, že dieťa má právo na plnohodnotný život, má právo žiť v prostredí, ktoré nebude ovplyvnené sústavným strachom z konfliktného vzťahu medzi rodičmi a dieťa si nepotrebuje osvojovať slovník matky, ako bolo konštatované v znaleckom posudku znalkyne, ale bude sa venovať vzdelávaniu a hrám so svojimi rovesníkmi a činnostiam a záujmom ktoré zodpovedajú veku a psychickému rozvoju dieťaťa. Zo znaleckého posudku podľa názoru súdu vyplýva, že odmietanie otca dieťaťom je nanútené, nezodpovedá skutočným citovým a psychickým prežitkom dieťaťa a keďže dieťa má u otca vytvorené podmienky na riadnu starostlivosť bol súd toho názoru, že striedavá starostlivosť o

dieťa v dvojtýždňových intervaloch zabezpečí dieťaťu dostatok psychického pokoja pred útokmi matky a jej žiadosťami o opísanie styku. Súd vychádzal aj tej skutočnosti, že dieťa samo sa vyjadrilo, že po návrate zo styku s otcom bolo atakované matkou, ktorá žiadala poskytnúť informácie o tom, akým spôsobom dieťa trávilo čas u otca. Znalkyňa sama v posudku uviedla, že pri vykonávaní pohovorov, pokiaľ dieťa nemalo strach s reakcie matky sa dieťa k otcovi privinulo a spolu spomínali na prežité zážitky. Keďže v prípade ponechania doterajšej formy styku, alebo rozšírenia styku by prichádzalo zo strany matky, ako konštatovala znalkyňa k masívnemu ovplyvňovaniu a kontrole dieťaťa a dieťa by muselo žiť v neustálom strachu z reakcie matky keby styk „neprifarbilo“ podľa požiadaviek matky, bol súd toho názoru, že takáto úprava styku otca s dieťaťom by viedla až k psychickým poruchám vo vývine maloletého a je potrebné, aby súd zabránil tomu, aby dieťa už v detskom veku účelovo klamalo o skutočnostiach, ktoré by nemuseli byť podľa predstáv matky. Znalkyňa nezistila v chovaní otca žiadne také skutočnosti, ktoré by mohli viesť k záveru, že dieťa je negatívne ovplyvňované otcom voči matke. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a opierajúc sa o osobnú skúsenosť súdu pri komunikácií s účastníkmi a maloletým dospel súd k záveru, že rozhodnutie súdu bude na prospech dieťaťa a umožní dieťaťu aspoň po dobu styku, aby nežil v strese čo bude potom, keď príde zo styku. Súd zamietol návrh na výsluch svedkyne MUDr. R. B., matky navrhovateľky z toho dôvodu, že uvedená svedkyňa môže mať priamy právny záujem na výsledku prebiehajúceho sporu a ako správne podotkol aj právny zástupca, keďže nežije s účastníkmi konania v spoločnej domácnosti, svedectvo by bolo len sprostredkované a zo znaleckého posudku znalkyne C. vyplynulo, že maloletý je v takom duševnom stave, že svoje konanie prispôbuje chovaniu matky a z tohto dôvodu nie je predpoklad uvádzania objektívnych skutočností maloletým preto súd odmietol tento návrh na doplnenie dokazovania. Súd poukázal na tú skutočnosť, že konanie sa viedlo dostatočnú dobu na to, aby bola svedkyňa vypočutá v takom štádiu konania, keď jej výpoveď mohla mať znaky objektivity. O povinnosti otca prispievať matke na výživu dieťaťa rozhodol súd z toho dôvodu, že matka je toho času na materskej dovolenke a poberá len rodičovský príspevok, otec dieťaťa súhlasil s doterajšou výškou výživného na dieťa a súd bol toho názoru, že suma 100 eur mesačne pokryje potreby dieťaťa v čase, keď sa nebude nachádzať v opatere otca, pretože otec má príjmy vo výške cca 400 eur mesačne a výšku výživného považoval súd za dostatočnú.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie matka maloletého syna prostredníctvom právneho zástupcu. Odvolanie odôvodnil tým, že rozsudok prvostupňového súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p., súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal nevyhnutné dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností v zmysle § 205 ods. 2 písm. c) O.s.p, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam v zmysle § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p. Odvolateľka poukazovala predovšetkým na to, že pri rozhodovaní o zverení dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti súd nebral do úvahy výsledky znaleckého posudku č. 15/2011, v ktorom znalkyňa v závere konštatovala, že predbežne neodporúča striedavú výchovu. Zároveň sa znalkyňa vyjadrila, že presun k otcovi považuje za takú zmenu, ktorá by pre dieťa znamenala psychickú traumu. V znaleckom posudku sa ďalej uvádza, že na striedavú výchovu rozvedených rodičov sa predpokladajú aspoň slušné, korektné vzájomné vzťahy. Vzťah rodičov je však narušený, čo vyplýva aj z trestného oznámenia podaného navrhovateľkou voči odporcovi pre trestný čin nebezpečného vyhrážania, ktorého sa mal odporca dopustiť a ktoré je v štádiu vyšetrovania. K vzťahu rodičov je tiež potrebné uviesť aj skutočnosť, že maloletý má silný citový vzťah k matke a rozpory medzi rodičmi sa výrazne odrážajú aj na duševnom zdraví dieťaťa, čo vyplýva aj zo znaleckého posudku. Znalkyňa bola vypočutá na pojednávaní 19.11.2012 a ani na tomto neodporučila zverenie dieťaťa do striedavej starostlivosti. Matka ďalej v odvolaní namietala, že súd nevypočul navrhovaných svedkov, učiteľov dieťaťa a starej matky maloletého. Z uvedených dôvodov matka navrhla rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a ponechať v platnosti predchádzajúcu úpravu zverenia a určenia výživného na maloleté dieťa podľa rozhodnutia Okresného súdu Galanta zo dňa 23.09.2008.

K odvolaniu sa vyjadril otec maloletého a rozsudok navrhol ako vecne správny potvrdiť. Súd prvého stupňa vykonal vo veci rozsiahle dokazovanie. Do konania pribral znalkyňu Doc. PhDr. O. C., CSc., ktorá vypracovala dva znalecké posudky. Matka maloletého predložila súdu ako dôkaz aj odborný posudok pedopsychologičky PhDr. S.. Obe odborníčky boli vypočuté na pojednávaniach. Znalkyňa v znaleckom posudku okrem iného uviedla, že ovplyvňovanie dieťaťa matkou je presvedčivé. Prezentuje jej vyjadrenia, hodnotenia, poznámky na otca a jemu blízkych. Jeho slovník obsahuje matkine výrazy, stotožňuje sa s ňou v naznačených averzívnych postojoch. Svoj názor na správanie sa maloletého v prítomnosti matky si mohol utvoriť aj sám konajúci sudca v deň, keď maloletého vypočul na súdnom pojednávaní. Z uvedených dôvodov otec dospel k názoru, že právny zástupca matky maloletého sa

náležite neoboznámil s celým obsahom spisu a výsledkami vykonaného dokazovania. Znalecký posudok zo dňa 15.07.2011 dal súd doplniť. Skoro po roku preto znalkyňa opakovane vypracovala nový znalecký posudok. Sama znalkyňa po opakovanom výsluchu maloletého a rodičov sa presvedčila, že správanie sa matky maloletého a jej ovplyvňovania syna je presvedčivejšie a evidentnejšie než bolo v roku 2011. Súd teda správne vychádzal pri rozhodovaní vo veci zo záverov druhého znaleckého posudku. Otec považoval vykonané dokazovanie za dostatočné, predpokladá že stará matka maloletého z matkinej strany by sa vyjadrovala zaujato, preto ani otec nenavrhol vypočuť svoju matku, ktorá sa dieťaťom stretávala častejšie. Otec poukázal na to, že keď mal syn necelé 4 roky a matka začala pracovať a vykonávať podnikateľskú činnosť v reštauračnom zariadení v Nových Zámkoch, mohol mať syna koľko chcel. Syn bol u otca celé víkendy, niekedy už od stredy. V uvedenom období matke záležalo na podnikaní. Odkedy však odišla na druhú materskú dovolenku, nedovoľuje sa otcovi so synom stretávať, synovi vysvetľuje, že má nového otca (manžela matky) a brata. Odkedy sa môže otec so synom stretávať na základe predbežného opatrenia, tak sa styk realizuje pravidelne. Cez deň otec trávi čas so synom vo svojej domácnosti spolu so svojou družkou a dcérou. Syn sa môže pravidelne stretávať so svojou babkou a celou ďalšou širšou rodinou otca maloletého dieťaťa. Doterajšie dokazovanie svedčí o tom, že otec je schopný riadne sa o syna starať, má ho rád, so synom si rozumie, chce sa podieľať na jeho zdravom duševnom vývoji.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po tom, čo zistil, že odvolanie je podané včas a oprávnenou osobou (§§ 201 a 204 O.s.p.), preskúmal vec nielen obsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p.), pretože sa jedná o vec, ktorú možno začať i bez návrhu, bez nariadenia pojednávania, postupom podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p., a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. h), pretože prvostupňový súd nesprávne vec právne posúdil tým, že nedostatočne zistil skutkový stav, nevykonal dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, a preto je jeho záver o zverení dieťaťa do striedavej starostlivosti predčasný. Podľa § 132 O.s.p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.

Uznesením zo dňa 04.04.2011 nariadil súd prvého stupňa znalecké dokazovanie znalkyňou Doc. PhDr. O. C., CSc., pričom úlohou znalkyne bolo zodpovedať na otázky aký je vzťah, aké sú citové väzby maloletého dieťaťa individuálne k matke a k otcovi, aká je v súčasnosti kvalita psychického vývinu maloletého dieťaťa vzhľadom na jeho vek, či má dieťa sklony interpretovať svoj vzťah k matke a k otcovi smerom k druhému rodičovi nepravdivo, skreslene a zavádzajúco, aby dieťa bolo prijateľnejšie vnímané, či je možné badať v správaní maloletého ovplyvňovanie zo strany rodičov, či je podľa názoru znalca v záujme zdravotného duševného vývoja maloletého, jeho rozvoja a upevňovania pocitu spolupatričnosti dieťaťa k otcovi, určiť striedavú starostlivosť, ak je striedavá starostlivosť v záujme dieťaťa, určiť najvhodnejšie intervaly, uviesť, ako doporučuje upraviť styk druhého rodiča s dieťaťom v prípade že striedavá starostlivosť nie je v záujme dieťaťa, vlastné zistenia znalca, resp. ďalšie dôležité skutočnosti zistené pri vyšetrení maloletého, ktoré považuje znalec za nutné oznámiť súdu. Znalkyňa podala posudok dňa 15.07.2011, pričom zaujala stanovisko k všetkým položeným otázkam. V závere znaleckého posudku znalkyňa vyslovila záver, že predbežne neodporúča formu striedavej starostlivosti u dieťaťa. Po ukončení 1. alebo 2. ročníka základnej školy by sa mohlo o striedavej starostlivosti uvažovať. Po nariadení výchovného opatrenia uznesením zo dňa 02.11.2011 a po doplnení dokazovania výsluchom maloletého dieťaťa súd nariadil doplnenie znaleckého dokazovania a znalkyňa doručila súdu dňa 04.09.2012 aktualizované doplnenie znaleckého posudku. Zo záverov znaleckého posudku vyplývalo, že matka od minulého roka vynakladá mnoho úsilia, aby vo vedomí syna vytvárala negatívny obraz jeho otca. Neschopnosť rodičov primerane reagovať, správať sa tak, aby im mohlo dieťa bez výhrad dôverovať sa u dieťaťa prejavuje neurotickými symptómami a hroziacou poruchou správania. Matka svojím výchovným spôsobom a averziou k otcovi vytvára na vyvíjajúcu sa osobnosť dieťaťa neurotický terén. Citová väzba na otca je tiež v podstate kladná, ale pod vplyvom matky a v jej prítomnosti prejavuje ako ambivalentná, až nanútené averzívna. Preferuje matku, k otcovi je v jej prítomnosti odmietavý. Keď je sám, prejaví k nemu sympatie. Znalkyňa ďalej uviedla, že mieru vnútorného konfliktu maloletého nemožno odmerať. Odráža sa v jeho aktuálnom správaní u toho ktorého rodiča. Dieťa v podstate otca neodmieta, odmietanie je predstierané lebo si to želá matka, nevyjadruje skutočné pocity a vzťahy k otcovi. Ukázalo sa, že jednotvárnosť pobytu u otca nie je pravdivá, ani odmietavý postoj k jeho príbuzenstvu nie je prezentovaný. Takto odmietavo odpovedal aj sudcovi - účelovo klamal. Veľmi dôležité je predchádzať poruchám správania maloletého, jeho únikom k účelovému klamstvu a terajší spôsob správania matky, vytváranie averzie voči otcovi upevňuje neurotický terén v osobnosti maloletého. Znalkyňa na pojednávaní dňa 10.10.2012 doplnila svoju predchádzajúcu výpoveď a uviedla,

že ľutuje maloletého z toho dôvodu, že už teraz hrozí dieťaťu klamstvo, dvojtvárnosť a jednoducho nervotické symptómy, čo môže postupne prerásť do ohrozenia duševného zdravia dieťaťa, pretože nekriticky prijíma názory matky, keď sa stretne s otcom po návrate podsúva matke v podstate jej víziu trávenia styku a týmto dochádza u neho k veľmi nebezpečnému javu, že sa správa ambivalentne a hľadá cestu čo najmenšieho odporu. Dieťa máva pocity viny vo vzťahu k matke, prejavuje vnútorný nepokoj napätie, frustráciu, pretože matka dieťa núti k určitému spôsobu správania, čo dieťa v prítomnosti otca neakceptuje. Keď vyšetrovala dieťa, aký je jeho vzťah k otcovi, zistila, že tento je pozitívny. Problém u dieťaťa nastáva už v tom momente, keď sa začína realizovať styk s otcom, pretože už vtedy začína rozmyšľať nad tým, čo povie matke, ako tento styk prebehol a to určitým spôsobom znižuje kvalitu styku vo vzťahu s otcom. Situácia je taká, že chovanie dieťaťa v prítomnosti matky je silne účelové, dieťa nemôže pred matkou prejavíť náznak úprimnej radosti, že sa stretne s otcom, alebo že u neho bude. Zo strany matky je dieťaťu sústavne podsúvaná myšlienka, že všetci v rodine otca sú zlí, ešte aj tá sestra V. a keď sa ho pýtala, čo znamená slovo provokovať, nevedel to vysvetliť. Za veľmi dôležité považuje uviesť to, že pri stretnutí otca so synom v jej prítomnosti pri vypracovávaní znaleckého posudku bolo spočiatku vidieť na dieťati, že sa správa opatrne akoby skúmal situáciu a zisťoval, čo môže povedať a čo nie, ale postupom času sa mimovoľne pritúlil k otcovi, začali spomínať na spoločné zážitky, ktoré zažili, taktiež hovoril aj o Bojnickom zámku, kde bol s otcom a s jeho rodinou a priznal sa, že sudcovi, keď ho vypočúval na túto skutočnosť klamal a vyjadril sa tak, že to robil z obáv reakcie svojej matky. Taktiež, keď sa spýtala dieťaťa prečo nepozdravil otca, jednoznačne uviedol „mama to nechce“. Za dôležité znalkyňa považovala uviesť súdu to, že štylizácia viet a komunikácia je jednoznačne podfarbená pôsobením matky, je jednoznačne nedetská a zodpovedá forme komunikácie medzi dospelými ľuďmi. Keď sa dieťaťa pýtala na niektoré veci, ktoré boli pre neho nepríjemné, jeho obrana bola taká, že on sa už na to nepamätá, nevie si spomenúť a dostával sa do pomykova. Znalkyňa doporučila rodičom, hlavne matke, zmenu spôsobu komunikácie s otcom, pretože maloletý je mimoriadne vnímavý, vníma mimiku aj hlas rodičov a keď cíti, že matka je v určitom ohrození a neprejavuje sa dostatočne srdečne a asertívne voči otcovi, začína u neho obranná funkcia obrany matky. Za dôležité považovala znalkyňa uviesť, že po ukončení sedenia s otcom, keď maloletý odchádzal a mal sa stretnúť s matkou videla na dieťati, že má veľké problémy, ktoré vyplynuli priam do výbuchu plaču a vtedy sa maloletý vyjadril tak, že vie o tom, že pri výsluchu na súde klamal, ale táto lož bola podmienená očakávaním matky a dieťa malo výslovne pocit viny za to, akým spôsobom sa prezentovalo na súde. znalkyňa rodičom doporučila, aby sa spolu stretli za prítomnosti syna s tým, že sa zbavia vzájomných negatívnych úsudkov voči sebe tak, aby syn videl na ich tvári, že chcú a dokážu navzájom komunikovať a toto by bola cesta k tomu, aby sa začal postupne ozdravoval vzťah syna k obidvom rodičom. Vzhľadom na citový vzťah medzi matkou a maloletým znalkyňa neodporučila, aby súd zveril maloletého do osobnej starostlivosti otca. Odporúčovala by, aby súd upravil styk otca s maloletým tak, že otec by sa s maloletým stretával celý víkend od piatka do nedele a taktiež, že by súd upravil otcovi styk aj jeden deň cez týždeň. Formálne a čisto strohé princípy vzájomného správania sa rodičov k sebe dieťa mentálne len zraňujú a spôsobujú mu čím ďalej tým väčšie problémy. Znalkyňa sa prihovarila za to, aby styk otca s maloletým bol neformálny, aby bol v dostatočnej miere a aby rešpektoval záujmy maloletého a nie predstavy jednotlivého rodiča. V záujme rozvoja a zvyšovania mentálnej úrovne maloletého doporučila, aby otec mohol dieťa brať na dlhší časový úsek, aby nemusel dieťa vrátiť presne podľa požiadavky matky.

Súd napriek skutočnosti, že hore uvedené závery znaleckého dokazovania súd prvého stupňa uvádzal vo svojom rozsudku, závery znalkyne, ktorá jednoznačne neodporučila dieťa zveriť do striedavej starostlivosti nerešpektoval a návrhu otca na zverenie dieťaťa do striedavej starostlivosti vyhovel.

Zmyslom znaleckého dokazovania je ozrejenie skutkových okolností, na ktorých posúdenie treba odborné znalosti a skúsenosti a sú potrebné pre právne posúdenie veci. Znalecký dôkaz je jeden z dôkazných prostriedkov, ktoré hodnotí súd podľa citovaného ustanovenia § 132 O.s.p. Súd vo veci správne nariadil vo veci znalecké dokazovanie, keďže doposiaľ bol maloletý V. zverený do starostlivosti matky a otec sa s ním stretával, naposledy podľa nariadeného predbežného opatrenia odvolacím súdom č. k. 24CoP/11/2012 - 168, rozsudkom o rozvode manželstva a úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu v roku 2008 styk otca s dieťaťom upravený nebol. Nepochybne zmena zverenia maloletého dieťaťa (v tomto prípade do striedavej starostlivosti) je podstatnou zmenou v živote dieťaťa a či je takáto zmena aj v záujme maloletého dieťaťa záleží na odbornom posúdení znalca, psychológa. V danom prípade bol vo veci vypracovaný znalecký posudok 15.07.2011, bol doplnený a súdu doručený 04.09.2012 a znalkyňa bola vypočutá na pojednávaní 19.11.2012. Znalkyňa sa či už v pôvodnom, alebo v doplnenom posudku a na pojednávaní vyjadrila, že dieťa neodporučuje zveriť do striedavej starostlivosti

rodičov, pričom svoje závery logicky odôvodnila. Zároveň sa vyjadrovala k úprave rozsahu styku, ktorý by mal súd v rozsudku upraviť. Znalec je osobou, ktorá prostredníctvom svojich odborných znalostí posudzuje skutočnosti, ktoré boli súdom určené a v znaleckom posudku oznamuje subjektívny výsledok tohto posúdenia. Dôkaz znaleckým posudkom (výsluchom znalca) je súd oprávnený hodnotiť podľa zásad vyjadrených v citovanom ustanovení § 132 O.s.p. Hodnoteniu súdu pritom podľa ustálenej súdnej praxe nepodliehajú odborné znalecké závery v zmysle ich správnosti, pretože k tomu sudca nemá odborné znalosti alebo ich nemá v takej miere, aby mohol preskúmanie znaleckého posudku vykonať. Súd hodnotí presvedčivosť posudku čo do jeho úplnosti vo vzťahu k zadaniu, logické odôvodnenie znaleckého nálezu a jeho súlad s ostatnými vykonanými dôkazmi. Pokiaľ má súd však pochybnosti o v uvedenom smere, nemôže nahrádzať závery znalca vlastným názorom, ale musí znalcovi uložiť, aby podal vysvetlenie, posudok doplnil alebo inak odstránil jeho nedostatky, alebo aby vypracoval nový posudok. Súd prvého stupňa tiež môže nariadiť kontrolné znalecké dokazovanie, v tomto prípade ho však nikto z účastníkov konania nenavrhuje, preto nie je dôvodné. Súd prvého stupňa sa však uvedenými zásadami pri hodnotení znaleckého dokazovania neriadil (porovnaj R 1/1981, R 4/1969, rozsudok NS ČR sp. zn. 33 odo 325/2001). Súd prvého stupňa zveril maloletého V. do striedavej starostlivosti v podstate preto, že matka s dieťaťom manipuluje, negatívne ovplyvňuje jeho správanie a opierajúc sa o osobnú skúsenosť súdu pri komunikácii s účastníkmi a maloletým dospel súd k záveru, že rozhodnutie súdu bude v záujme dieťaťa a umožní dieťaťu aspoň po dobu styku, aby nežil v strese čo bude potom, keď príde zo styku. Je potrebné však zdôrazniť, že znalkyňa pri vypracovávaní záverov znaleckého posudku zohľadnila negatívne správanie sa matky, jej zlý a nevhodný vplyv na dieťa, komplikované vzťahy medzi rodičmi a napriek všetkému dospela k záveru, že nie je vhodné v súčasnosti zveriť maloletého V. do striedavej starostlivosti rodičov, pretože je na matku citovo naviazaný, preferuje ju a striedavá starostlivosť by znamenala pre dieťa psychickú traumu. Ako už súd hore uviedol, súd nemôže prehodnocovať odborné závery znalkyne. Len v prípade, ak sa mu niektoré zo záverov nezdajú logické, môže požiadať znalca o vysvetlenie, resp. doplnenie záverov. Podľa názoru odvolacieho súdu sú však v danom prípade závery znaleckého dokazovania jednoznačné, logicky vysvetlené, presvedčivé, preto je zo strany súdu potrebné závery znaleckého dokazovania pri rozhodovaní rešpektovať.

So zreteľom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, keď súd prvého stupňa nedostatočne zistil skutkový stav veci, a preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil (§ 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.), v ktorom súd prvého stupňa po doplnenom dokazovaní tak, ako je hore uvedené opätovne rozhodne o návrhu otca.

Úlohou súdu I. stupňa bude náležite vyhodnotiť závery znaleckého posudku v zmysle ust. § 132 O.s.p. Podľa názoru odvolacieho súdu vzhľadom k tomu, že závery znaleckého dokazovania sú jednoznačné, logicky vysvetlené, presvedčivé, preto je zo strany súdu potrebné závery znaleckého dokazovania pri rozhodovaní rešpektovať. Znalkyňa pri vypracovávaní záverov znaleckého posudku zohľadnila negatívne správanie sa matky, jej zlý a nevhodný vplyv na dieťa, komplikované vzťahy medzi rodičmi a napriek všetkému dospela k záveru, že nie je vhodné v súčasnosti zveriť maloletého V. do striedavej starostlivosti rodičov, pretože je na matku citovo naviazaný, preferuje ju a striedavá starostlivosť by znamenala pre dieťa psychickú traumu. Pokiaľ má súd však pochybnosti o v uvedenom smere, nemôže nahrádzať závery znalca vlastným názorom, ale musí znalcovi uložiť, aby podal vysvetlenie, posudok doplnil alebo inak odstránil jeho nedostatky, alebo aby vypracoval nový posudok. Súd prvého stupňa tiež môže nariadiť kontrolné znalecké dokazovanie. Úlohou súdu v ďalšom konaní bude tiež skúmať, či neexistuje priestor na rozšírenie styku oproti súčasnej úprave podľa nariadeného predbežného opatrenia zmysle doporučení znalkyne na pojednávaní 10.10.2012, prípadne po doplnenom dokazovaní navrhovanými svedkami.

Vo veci po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení podľa ust. § 132 O.s.p. opätovne rozhodnúť a rozhodnutie zdôvodniť podľa ust. § 157 ods. 2 O.s.p.

Podľa ust. § 224 ods. 3 O.s.p. zároveň rozhodne o trovách tohto odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte počtom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.